

10 JAN. 2002

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 74/2002

1318

N á v r h

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a v y d a n i e

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb.
o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Predkladajú:

Vladimír	Bajan	v. r.
Vladimír	Maňka	v. r.
Jozef	Prokeš	v. r.
József	Kvarda	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ŕ u j e
návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Bratislava január 2002

Národná rada Slovenskej republiky
II. volebné obdobie

Poslanecký návrh

Zákon

z 2002,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone :

Čl. I.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 96/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 421/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 500/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 11/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 43/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky 252/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 229/1997 Z. z., zákona č. 225/1998 Z. z., zákona č. 233/1998 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 185/1999 Z. z., zákona č. 389/999 Z. z., zákona č. 6/2001 Z. z. a zákona č. 453/2001 Z. z. sa mení a dopĺňa takto :

1. V § 11 odsek 2 znie:

„(2) Funkcia poslanca obecného zastupiteľstva je nezlučiteľná s funkciou

- a) starostu,
- b) zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený,
- c) štatutárneho orgánu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej obcou,
- d) podľa osobitného zákona.^{10b)}

2. V § 13 odsek 3 znie:

„(3) Funkcia starostu je nezlučiteľná s funkciou

- a) poslanca obecného zastupiteľstva,
- b) zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený,
- c) štatutárneho orgánu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej obcou,
- d) predsedu samosprávneho kraja,
- e) vedúceho zamestnanca, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho zástupcu orgánu štátnej správy,
- f) podľa osobitného zákona.^{10b)}

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marca 2002.

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť:

Podľa Ústavy Slovenskej republiky je obec právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Obec pri výkone samosprávy môže zakladať, zriaďovať, zrušovať a kontrolovať svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby. Takými právnickými osobami sú napríklad obchodné spoločnosti podľa Obchodného zákonníka, prípadne združenia právnických osôb podľa Občianskeho zákonníka, alebo podľa zákona o obecnom zriadení.

Práva vlastníka v mene obce vykonáva starosta obce ako štatutárny orgán v majetkovoprávných vzťahoch obce. Právo rozhodovať v majetkových veciach a zúčastňovať sa na riadení a kontrole nakladania s majetkom obce je podľa článku 65 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepopierateľným právom obce ako vlastníka. Toto právo obce vykonáva nesporne starosta obce ako jej štatutárny orgán a mali by mať možnosť jeho výkonu, v prípade potreby, aj poslanci obecného zastupiteľstva, naplňajúc tak svoju zákonnú povinnosť obhajovať záujmy obce a jej obyvateľov. Podľa čl. 20 ods. 4 vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Ústava Slovenskej republiky v článku 66 ods. 1 zaručuje obciam právo združovať sa s inými obcami na zabezpečenie vecí spoločného záujmu, ktorými môže byť napríklad oblasť sociálnych vecí, starostlivosť o životné prostredie, miestna doprava, cestovný ruch a pod.. Združenia obcí napomáhajú svojou činnosťou k vytváraniu podmienok na plnenie úloh obcí. Podľa zákona o obecnom zriadení sú združenia obcí právnické osoby.

Zákon č. 453/2001 Z. z., ktorý doplnil a zmenil zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, radikálnym spôsobom zasiahol do ústavou zaručených práv obce a v novelizovanom § 13 ods. 3 písm. b) a c) ustanovil nezlučiteľnosť funkcie starostu s funkciou štatutárneho orgánu alebo člena orgánu akejkoľvek právnickej osoby zriadenej alebo založenej obcou (nielen obchodnej spoločnosti, ale aj združenia právnických osôb, nadácie, neziskovej organizácie a pod.) a štatutárneho zástupcu právnickej osoby s majetkovou účasťou obce. Prípadný výkon nezlučiteľných funkcií starostom citovaný zákon sankcionuje v ustanovení § 13a ods. 1 písm. h) stratou mandátu starostu.

Zákon novelizovaním § 11 ods. 2 písm. b) ustanovil súčasne nezlučiteľnosť funkcie poslanca obecného zastupiteľstva s funkciou štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu právnickej osoby založenej alebo zriadenej obcou. Výkon nezlučiteľných funkcií poslancom obecného zastupiteľstva zákon sankcionuje, rovnako ako u starostu, stratou mandátu poslanca obecného zastupiteľstva.

Tieto ustanovenia nedovoľujú aby sa napríklad starosta zúčastňoval na rokovaní valného zhromaždenia, ako najvyššieho orgánu obchodnej spoločnosti, hoci práve na ňom, podľa zákona, spoločník osobne (v prípade obce prostredníctvom svojho štatutárneho zástupcu) vykonáva práva vlastníka zúčastňovať sa na riadení obchodnej spoločnosti.

Súčasne takto široko koncipovaná nezlučiteľnosť funkcií, ktorá sa vzťahuje nielen na obchodné spoločnosti, ale aj na právnické osoby zriadené obcami na realizáciu združovacieho práva, porušuje čl. 29 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý umožňuje obmedzenie práva slobodne sa združovať len ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných.

Navrhovaným zákonom sa preto usiluje o to, aby obidvaja zástupcovia obyvateľov obce mohli v súlade s Ústavou Slovenskej republiky vykonávať svoje verejné funkcie.

Predložený návrh zákona nebude mať dopad na štátny rozpočet ani na rozpočty obcí.

II. Osobitná časť

K čl. I bod 1:

Návrh ruší nezlučiteľnosť funkcie poslanca obecného zastupiteľstva s funkciou štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu právnickej osoby založenej alebo zriadenej obcou a s tým spojenú stratu mandátu poslanca, s výnimkou funkcie štatutárneho orgánu rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie zriadenej obcou.

K čl. I bod 2:

Návrh ruší nezlučiteľnosť funkcie starostu s funkciou štatutárneho orgánu alebo člena orgánu právnickej osoby zriadenej alebo založenej obcou a štatutárneho zástupcu právnickej osoby s majetkovou účasťou obce a s tým spojenú stratu mandátu starostu, s výnimkou štatutárneho orgánu rozpočtovej a príspevkovej organizácie. Vytvára tým aj pre starostu ako štatutárny orgán obce v majetkovoprávných veciach rovnoprávne postavenie s ostatnými vlastníkami v Slovenskej republike. Rozhodovanie o tom, ktoré práva vlastníka bude, s prihliadnutím na okolnosti a možnosti, vykonávať starosta osobne a na výkon ktorých splnomocní tretie osoby, napríklad aj poslancov obecného zastupiteľstva, bude i naďalej v kompetencii obecného zastupiteľstva.

Návrh súčasne zamedzuje spochybňovanie možnosti účasti starostu v orgánoch rôznych združení obcí, ktoré majú za cieľ svojou činnosťou napomáhať vytváraniu podmienok na plnenie úloh obcí a v ktorých je jeho účasť vyslovene žiadúca, pretože je, vzhľadom na postavenie a z toho vyplývajúce úlohy, najvhodnejším zástupcom obce.

K čl. II:

Účinnosť zákona sa navrhuje v čo najkratšom čase, t. j. k 1. marcu 2002.

Doložka zlučiteľnosti **k návrhu zákona s právom Európskej únie**

1. Navrhovateľ zákona:

skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

2. Názov návrhu zákona :

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o
obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

3. V práve Európskej únie je problematika návrhu zákona upravená v týchto dokumentoch:

1. Európska dohoda o pridružení medzi Slovenskou republikou a Európskymi
spoločenstvami a ich členskými štátmi (čl.6) podpísaná v Luxemburgu 4.októbra 1993.
2. Zmluva o Európskej únii (čl. 6 bod 2) podpísaná v Maastrichte 9. februára 1992
v znení Amsterdamskej zmluvy.

4. Návrh svojou problematikou:

nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o
pridružení a nepatrí ani medzi priority odporúčané v bielej knihe Komisie Európskych
spoločenstiev

**5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená
problematika návrhu zákona:**

1. Čl. 6 Európskej dohody o pridružení medzi Slovenskou republikou a Európskymi
spoločenstvami a ich členskými štátmi zakotvuje rešpektovanie demokratických zásad a
ľudských práv uvedených v helsinskom Záverečnom akte a Parížskej charte pre novú
Európu, ako aj zásad trhovej ekonomiky ako zdroja vnútornej a zahraničnej politiky
zmluvných strán a podstatu pridruzenia.
2. Čl. 6 bod 2 (hlava I) Zmluvy o Európskej únii v znení Amsterdamskej zmluvy
zakotvuje rešpektovanie základných ľudských práv zaručených v Európskom dohovore
o ochrane ľudských práv a základných slobôd a vyplývajúcich z ústavných tradícií
členských štátov, ako základných princípov Spoločenstva.

6. Vyjadrenie stupňa kompatibility návrhu zákona s právnou normou Európskej únie:

Ú – úplne kompatibilná

MINISTERSTVO FINANCIÍ SR
Odbor štátneho rozpočtu

Bratislava 9. 1. 2002

Národná rada
Slovenskej republiky

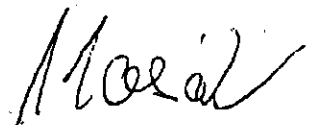
Vec: Stanovisko odboru štátneho rozpočtu k rozpočtovým
dôsledkom návrhu skupiny poslancov NR SR na vydanie
zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 369/1990 Zb.
o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
(predložil p. poslanec Baján)

V dôvodovej správe k predloženému návrhu sa konštatuje,
že "Predložený návrh zákona nebude mať dopad na štátny
rozpočet ani na rozpočty obcí".

Odbor štátneho rozpočtu sa s týmto konštatovaním
stotožňuje.

Odbor štátneho rozpočtu sa v tejto etape pripomienkovania
nevyjadruje k legislatívnej a obsahovej stránke predloženej
novely zákona.

Ing. Miloš Nosál, CSc.
riaditeľ odboru
štátneho rozpočtu

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 74/2002

1318a

Spoločná správa

výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (tlač 1318) vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky v druhom čítaní

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu ako gestorský výbor pri rokovaní o návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (tlač 1318) (ďalej len „gestorský výbor“) podáva Národnej rade Slovenskej republiky v súlade s § 79 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení

neskorších predpisov túto spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní vyššie uvedeného návrhu zákona.

I.

Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 1858 z 31. januára 2002 pridela návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (tlač 1318) na prerokovanie týmto výborom Národnej rady Slovenskej republiky:

Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky

Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu

a

Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu.

Uvedené výbory prerokovali predmetný návrh zákona v lehote určenej uznesením Národnej rady Slovenskej republiky.

II.

Gestorský výbor nedostal do dňa 11. marca 2002 žiadne stanoviská poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí nie sú členmi výborov, ktorým bol návrh zákona pridelený, oznámené v súlade s § 75 ods. 2 a § 79 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

III.

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (tlač 1318) odporúčali Národnej rade Slovenskej republiky schváliť s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi tieto výbory Národnej rady Slovenskej republiky:

- Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie č. 872 zo dňa 12. marca 2002,

- Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, uznesenie č. 915 zo dňa 5. marca 2002 a

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, uznesenie č. 440 zo dňa 12. marca 2002.

IV.

Z uznesenia výborov Národnej rady Slovenskej republiky uvedených pod bodom III tejto správy vyplývajú tieto pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy.

1. K § 4 ods. 3 písm. d)

Na konci textu za slovami „na území obce“ doplniť text „vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci“.

Takéto znenie platilo do 31.12. 2001 a nevytváralo problémy v živote miest a obcí. Pri novelizácii bol text vypustený bez náhrady a tak v súčasnosti sa obec nemá možnosť vyjadriť záväzným stanoviskom k investičnej činnosti.

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

2. V § 11 ods. 2 písm. c) na konci znenia doplniť text:

„...v ktorej bol zvolený.“

Ide o spresnenie.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

3. V § 13 ods. 3 písm. c) na konci znenia doplniť text:

„...v ktorej bol zvolený.“

Ide o spresnenie.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

4. K § 13 ods. 3 písm. c)

§ 13 ods. 3 písmeno c) znie:

„c) štatutárneho orgánu alebo s členstvom štatutárneho orgánu právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť s majetkovou účasťou obce,“.

Navrhovaná úprava vylučuje, aby starosta obce vykonával funkciu štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu tej právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je podnikateľská činnosť a obec v nej má majetkovú účasť.

Ústavnoprávny výbor NR SR

Gestorský výbor odporúča neschváliť.

5. K § 13 ods. 3 písm. e)

V § 13 ods. 3 písm. e) sa vypúšťajú slová „zamestnanca, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho zástupcu“.

Vypustenie týchto slov odstraňuje nadbytočný text, pretože vedúci orgánu štátnej správy je vlastne jeho štatutárnym orgánom (konajúcim priamo v mene orgánu štátnej správy).

Ústavnoprávny výbor NR SR

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

6. V § 13 ods.7

V prvej vete vypustiť slovo „nadpolovičnou „ a nahradiť ho slovom „trojpäťtinovou“

Vzhľadom na význam a dôležitosť sistačného práva starostu obce z hľadiska jeho zodpovednosti za záujmy obce a dodržiavanie zákonnosti je opodstatnené, aby výkon ním pozastaveného uznesenia potvrdilo obecné zastupiteľstvo 3/5 väčšinou hlasov všetkých poslancov. Takéto znenie platilo do 31.12. 2001 a nevytváralo problémy v živote miest a obcí.

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

7. V § 13a ods.1 písm. h)

Za slovami „ v prípadoch podľa §13 ods.3 „ doplniť text v tomto znení: „ ak starosta do 30 dní odo dňa vzniku nezlučiteľnosti funkcie neurobí relevantný úkon na odstránenie tohto rozporu“.

Týmto doplnkom sa utvorí právny rámec na možnosť, aby dotknutý starosta zanechal funkciu, zamestnanec alebo činnosť, ktoré sú nezlučiteľné s výkonom funkcie starostu. Ustanovenie je v súlade s riešením tejto problematiky v ústavnom zákona o konflikte záujmov.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

8. V § 25 ods. 2 doplniť nové písmeno g) v tomto znení:

„ak sa bez vážneho dôvodu a bez ospravedlnenia nezúčastní trikrát po sebe riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva, „

Terajšie písmená g) až j) sa označujú ako písmená h) až k).

V podmienkach komunálnej politiky je činnosť poslancov obecného zastupiteľstva veľmi významná a nezastupiteľná. Preto aj ustanovenie o povinnosti poslanca vopred ospravedlniť svoju neúčasť má praktický význam a vplyv na zodpovednejší prístup poslancov zúčastňovať sa na schôdzach obecného zastupiteľstva a plnení jeho úloh. Terajší právny stav umožňuje poslancom obecného zastupiteľstva svoj postoj k úlohám vyjadrovať aj neúčastou na ich zasadnutiach, čo v mnohých prípadoch znefunkčňuje činnosť zastupiteľstiev. Podobné ustanovenie platilo do 31.12. 2001 s tým rozdielom, že sa doplnilo slovom „riadneho zastupiteľstva“, aby sa nemohli „účelovo“ organizovať mimoriadne zasadnutia obecného zastupiteľstva.

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

9. K čl. II

Článok II znie:

„Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť pätnástym dňom po vyhlásení v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.“

Navrhovanú účinnosť zákona 1. marca 2002 je potrebné upraviť s ohľadom na legislatívny proces v Národnej rade Slovenskej republiky a uverejnenie zákona v Zbierke zákonov SR.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

O pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhoch odporúča hlasovať:

- a) an blok prijať body: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 a 9.
- b) neprijať bod č. 4.

V.

Gestorský výbor na základe stanovísk výborov k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (tlač 1318) vyjadrených v ich uzneseniach uvedených pod bodom III tejto správy a v stanoviskách poslancov gestorského výboru vyjadrených v rozprave k tomuto návrhu zákona v súlade s § 79 ods. 4 a § 83 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov **odporúča Národnej rade Slovenskej republiky návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (tlač 1318) s c h v á ľ i ť.**

Súčasne gestorský výbor poveril spoločného spravodajcu výboru poslanca Józsefa K v a r d u predložiť návrhy podľa § 81 ods. 2, § 83 ods. 4, § 84 ods. 2 a § 86 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Predmetná spoločná správa výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (tlač 1318a) bola schválená uznesením Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu (gestorský výbor) č. 444 dňa 12. marca 2002.

Bratislava 12. marca 2002

Dušan K o v a č i č, v. r.
predseda Výboru NR SR
pre verejnú správu